

ET

ET

ET

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel 13.10.2008
KOM(2008) 640 lõplik

2008/0194 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS

välismaksete kohta ühenduses

(EMPs kohaldatav tekst)

(komisjoni esitatud)

{SEC(2008) 2598}

{SEC(2008) 2599}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Käesolev ettepanek määruse kohta, millega asendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 2560/2001 eurodes tehtavate välismaksete kohta, põhineb läbivaatamisel, millega komisjon alustas 2005. aastal.

Käesoleva algatuse eesmärk on asendada olemasolev määrus, et kohandada seda turu arenguga (ühtse euromaksete piirkonna tekkimine), parandada tarbijate õiguste kaitset ning luua asjakohane õigusraamistik kaasaegsele ja tõhusale ELi maksesüsteemile. Samuti on eesmärk ühtlustada määruse 2560/2001 mõisted ja sõnastus Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2007/64/EÜ makseteenuste kohta siseturul.

Määruse läbivaatamise üldine eesmärk on luua eurodes tehtavate makseteenuste siseturg, kus toimib tõhus konkurents ning kus välismaksete ja siseriiklike maksete süsteemid on ühesugused, pakkudes sellega olulist kokkuhoidu ja tuues kasu Euroopa majandusele üldiselt.

Üldine taust

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 2560/2001 eurodes tehtavate välismaksete kohta jõustus 31. detsembril 2001. Praegu hõlmab see krediidikorraldusega makseid, pangaautomaadist sularaha väljavõtmist ning kuni 50 000 euro suuruseid eurodes tehtud elektroonilisi makseid (sealhulgas kaardimaksed). Määrusega tagatakse, et kui tarbija teeb välismakse eurodes, on selle tasu sama kui vastaval euromaksel tema oma liikmesriigi piires.

Kõnealuse määrusega on vähendatud eurodes tehtavate välismaksete tasusid siseriiklike maksete tasude tasemele ning julgustatud Euroopa makseteenustesektorit looma üleeuroopalist makseteenuste infrastruktuuri, mis on ühtse euromaksete piirkonna (SEPA) eelduseks. Kõnealust määrust võib seega pidada SEPA nurgakiviks.

Kõnealuse määruse artikli 8 kohaselt pidi komisjon koostama aruande määruse kohaldamise kohta ning esitama vajaduse korral muudatuste ettepanekud. Komisjoni 11. veebruari 2008. aasta aruandes KOM(2008) 64 järeldati, et tuleks teha mitu muudatusettepanekut, et lahendada järgmised läbivaatamise käigus avastatud probleemid:

- vajadus laiendada võrdsete tasude põhimõtet otsekorraldustele, et luua võrdsed võimalused eri makseviisidele ning vältida, et mõni piiriüleselt toimiv makseviis jääks kõnealuse põhimõtte kohaldamisalast välja ja seetõttu kahjustataks käesoleva määruse eesmärkide saavutamist;
- rakendamisega seotud probleemid, mis on tingitud sellest, et määrusega seotud vaidluste lahendamiseks ei ole määratud riiklikke pädevaid asutusi ja kohtuväliseid õiguskaitseorganeid;

- makseteenuste siseturu häired, mis on tingitud maksebilansi statistilise aruandluse eri kohustustest ning neid käsitleva artikli ebaselgest reguleerimisalast.

Ettepaneku valdkonnas kehtivad õigusnormid

Kuna kavandatud muudatused muudaksid määrust 2560/2001 oluliselt, tehakse ettepanek tunnistada see kehtetuks ning asendada uue määrusega. On selge, et määrusega 2560/2001 ei ole võimalik lahendada eespool kirjeldatud probleeme. Peale selle erinevad nii määruse 2560/2001 mõisted kui ka sõnastus direktiivis 2007/64/EÜ kasutatust ning see võiks põhjustada probleeme seoses õigusliku järjepidevusega.

Kooskõla Euroopa Liidu muude tegevuspõhimõtete ja eesmärkidega

Ettepaneku eesmärgid on kooskõlas ühenduse muude tegevuspõhimõtete ja eesmärkidega. Esiteks paraneks Euroopa makseteenusteturu toimimine. Teiseks toetataks ELi muid poliitikavaldkondi, eelkõige tarbijapoliitikat (ühtlustades ja vähendades välismaksete ja siseriiklike maksete tasusid, mis oleks kasulik tarbijale) ning konkurentsipoliitikat, luues kõikidele turuosalistele võrdsed kohustused, õigused ja võimalused ning lihtsustades piiriülest makseteenuste pakkumist, suurendades sellega konkurentsi. Ettepanek on kooskõlas parema õigusloome ja halduskoormuse vähendamise põhimõtetega. Lihtsustades majandustehinguid ELis, aitab see kaasa Lissaboni tegevuskava laiemate eesmärkide saavutamisele, st edendab majanduskasvu ja tööhõivet.

2. KONSULTEERIMINE HUVITATUD ISIKUTEGA JA MÕJU HINDAMINE

Konsulteerimine huvitatud isikutega

Konsultatsioonimeetodid, peamised sihtvaldkonnad ja vastajate üldiseloostus

Määruse 2560/2001 ja sellega seotud küsimuste mõju hakati uurima 2005. aasta juunis. Uuring hõlmas liikmesriikide pädevaid asutusi, finantsasutusi, kaubanduskodasid ja tarbijaorganisatsioone kõikidest liikmesriikidest. Sellele järgnes avalik arutelu määruse 2560/2001 teksti ning võimalike muudatuste kohta (oktoober–detsember 2005).

Komisjon konsulteeris korrapäraselt liikmesriikide, Euroopa Keskpanga, finantsasutuste, tarbijaorganisatsioonide ja muude sotsiaal- ja majanduspartneritega. Kahte nõuandekomiteed (maksesüsteemide tururühm ja maksesüsteemidega tegelev valitsuste ekspertrühm) teavitati ning nendega konsulteeriti korrapäraselt (eelkõige 2007. aasta detsembris ning 2008. aasta märtsis ja juunis).

Mitmel foorumil arutati maksebilansi aruandlusega seotud küsimusi. Need hõlmasid monetaar-, finants- ja maksebilansistatistika komiteed, Eurostati maksebilansi töörühma ning makseid käsitlevate andmete maksebilansistatistikas kasutamise kõrgetasemelist töörühma, mille asutas Euroopa Keskpank (september 2007–jaanuar 2008). Teemat käsitleti ka kahepoolsetel aruteludel liikmesriikide keskpankade esindajatega ning arutati makseteenustesektoriga (Euroopa maksenoukogu).

27 liikmesriigi maksebilansi aruandluse eest vastutavale pädevale asutustele saadeti

2008. aasta märtsis küsimustik, paludes neil hinnata maksebilansi aruandluse nõuete võimalike muudatuste mõju, esitada oma tulevikuplaanid seoses statistiliste andmete kogumisega ning hinnata kulusid võimalike muudatuste korral.

Vastuste kokkuvõte ja nende arvessevõtmine

Pädevate asutuste ja kohtuväliste õiguskaitseorganite määramine määrusega seotud vaidluste lahendamiseks leidis sidusrühmade hulgas laialdast toetust. Võrdsete tasude põhimõtte laiendamist otsekorraldustele toetasid liikmesriigid ja tarbijaorganisatsioonid ning sellega nõustusid makseteenustesektori esindajad. Pangad võtsid soojalt vastu komisjoni kavatsuse lahendada maksebilansi statistilise aruandluse kohustuse küsimus ning selle kiitsid heaks enamik liikmesriike. Mõned liikmesriigid väljendasid oma kahtlusi seoses selle ettepanekuga. Kõnealuseid kahtlusi analüüsiti mõjuhinnangus.

Arutelud, vastused ja sidusrühmade esitatud kirjalikud ettepanekud on aluseks komisjoni analüüsile, mis esitati kahes dokumendis: komisjoni talituste töödokumendis määruse 2560/2001 mõju kohta siseriiklike maksete pankade võetavatele tasudele (detsember 2006, SEK(2006)1783) ning aruandes, mis käsitleb määruse 2560/2001 kohaldamist (veebruar 2008, KOM(2008)64. Viimases dokumendis järelitati, et määratletud probleemide lahendamiseks tuleks teha ettepanekud määruse 2560/2001 muutmiseks.

Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine

Välisekspertide arvamusi ei olnud vaja kasutada.

Mõju hindamine

Nagu tööprogrammis osutatud, viis komisjon läbi mõju hindamise.

Selle käigus uuriti kolme peamist küsimust, mis olid määratletud komisjoni 2008. aasta veebruari aruandes määruse 2560/2001 kohta. Need on: vajadus laiendada määruse reguleerimisala otsekorraldustele, maksebilansi statistilise aruandluse nõuded seoses välismaksetega ning pädevate asutuste ja kohtuväliste õiguskaitseorganite puudumine, kes käsitleksid määrusega seotud küsimusi, sealhulgas tarbijate kaebusi.

Reguleerimisala otsekorraldustele laiendamisega seoses on kolm valikuvõimalust: 1) mitte laiendada määruse reguleerimisala otsekorraldustele 2) soodustada makseteenustesektori isereguleerimist ja/või soovitada liikmesriikidel võtta õigusmeetmeid ning 3) võtta vastu õigusakt, millega laiendatakse määruse reguleerimisala.

Kolmanda võimaluse puhul oleksid siseriiklike ja piiriüleste otsekorralduste tasud vastavalt hindamisaruandele kõigis liikmesriikides samad. Tarbijad oleksid kaitstud võimaliku diskrimineeriva hinnapoliitika eest seoses piiriülese otsekorraldustega. Euroopa ettevõtted saaksid kasu veelgi enam, kuna ettevõtted on ka maksete saaja rollis. Hindade ühtlustamise tulemusena oleksid maksete sooritamise kulud sõltumata maksja asukohast ettevõtjatele samad.

Maksebilansi aruandlusega seotud valikuvõimalused on 4) säilitada vabastuskünnis, mille kohaselt makseteenuste pakkujad on vabastatud aruandluskohustusest alla 12 500 euro suuruste maksete puhul; 5) asutada SEPA raames vabatahtlik makseteenuste ühendus täiendavate teenuste pakkumiseks, mis võimaldaks jätkata arvelduspõhise statistika kogumist; 6) ergutada liikmesriike tegema vabatahtlikke kohandusi ning 7) lahendada maksebilansi aruandluse probleemid õigusloomega, valides kolme võimaluse vahel: 7a) suurendada vabastuskünnist 50 000 euroni; 7b) kaotada maksebilansi arvelduspõhise aruandluse kohustus, mis on kehtestatud makseteenuste pakkujate suhtes; ning 7c) suurendada vabastuskünnist 50 000 euroni ja teise etapina kaotada maksebilansi aruandluse kohustus 2012. aasta jaanuariks.

Eelistatud võimaluse (7c) korral vähendataks maksimaalselt maksetega seotud kulusid ning siseriiklike ja välismakseid käsitletaks halduslikult ühesuguselt. Makseteenuste pakkujatel oleksid võrdsed konkurentsitingimused. Piiriüleste makseteenuste kasutamine oleks lihtsam. Maksebilansi aruandluse kohustus kaotatakse järk-järgult pärast algse vabastuskünnise suurendamist. Sellega võimaldataks maksebilansi aruandluse kohustuse täitjatel järk-järgult kohandada andmete kogumise meetodeid vajalikele muudatustele, vähendades seega mõju maksebilansistatistika kvaliteedile miinimumini.

Võimalused seoses pädevate asutuste ja kohtuväliste õiguskaitseorganitega on järgmised: 8) mitte määrata pädevaid asutusi ja kohtuväliseid õiguskaitseorganeid ning 9) määrata pädevad asutused ja kohtuvälised õiguskaitseorganid, kes tegeleksid määrusega seotud küsimustega.

Võimaluse 9 korral, mis on eelistatud valik, palutaks liikmesriikidel märkida, millised pädevad asutused vastutavad riigi tasandil määruse korrektse kohaldamise eest. Tarbijad ja ettevõtted saaksid piirata kohtute sekkumisega seotud õiguskulusid ning kiirendada maksevaidluste lahendamist arbitraaži ja lepitaja kaudu.

3. ETTEPANEKU ÕIGUSLIK KÜLG

Kavandatud meetmete kokkuvõte

Ettepanekuga muudetakse määruse 2560/2001 kõigi kehtivate sätete sõnastust. Lisaks tehakse ettepanek:

- laiendada välismaksete ja neile vastavate siseriiklike maksete võrdsete tasude põhimõtet otsekorraldustele;
- kaotada 1. jaanuariks 2012 makseteenuste pakkujate maksebilansi statistilise aruandluse kohustused;
- paluda liikmesriikidel määrata pädevad asutused ja kohtuvälised õiguskaitseorganid, kes tegelevad tõhusalt käesoleva ettepanekuga seotud kaebuste ja vaidlustega.

Õiguslik alus

EÜ asutamislepingu artikli 95 lõige 1.

Subsidiaarsuse põhimõte

Subsidiaarsuse põhimõtet rakendatakse sedavõrd, kuivõrd ettepanek ei kuulu ühenduse ainupädevusse.

Liikmesriigid ei suuda ettepaneku eesmärgi piisaval määral saavutada järgmis(t)el põhjus(t)el.

Eurodes tehtavate välismaksete puhul on vaja kogu ühendust hõlmavat lähenemisviisi, kuna kohaldatavad eeskirjad ja põhimõtted peavad olema kõikides liikmesriikides samad, et tagada õiguskindlus ja võrdsed tingimused kõikidele Euroopa makseteenusteturu sidusrühmadele. Liikmesriikide võetavad meetmed ei ole piisavalt tõhusad samade tulemuste saavutamiseks. Teine võimalus on kasutada kahepoolseid kokkuleppeid, mille sõlmimine kõigi liikmesriikide vahel on keeruline ja aeganõudev, ning seda lähenemisviisi on kulukas ja keeruline rakendada.

Ühenduse tasandil võetavate meetmega saavutatakse ettepaneku eesmärgid paremini järgmis(t)el põhjus(t)el.

Ühenduse tasandil võetavad meetmed tagavad sätete ühtlustamise kõikides liikmesriikides, eelkõige kõrvaldades liikmesriikide tasandil välismaksetega seotud takistused, nt maksebilansi statistilise aruandluse kohustus. Lõppeesmärk vähendada välismaksetega seotud kulusid on kõige paremini saavutatav ELi tasandil.

Sidusrühmade hulgas on saavutatud üldine kokkulepe (eelkõige liikmesriikide ja makseteenustesektori vahel), et määratletud poliitikaeesmärgid saavutatakse kõige tõhusamalt ühenduse meetmetega.

Seepärast on ettepanek kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega.

Proportsionaalsuse põhimõte

Ettepanek on proportsionaalsuse põhimõttega kooskõlas järgmis(t)el põhjus(t)el.

Käesolev ettepanek ei lähe kaugemale sellest, mis on vajalik eesmärkide saavutamiseks. Sellega lubatakse liikmesriikidel ise määrata pädevad asutused ja kohtuvälised õiguskaitseorganid, kasutades selleks vajaduse korral olemasolevaid asutusi. Liikmesriigid võivad otsustada hakata kasutama maksebilansi statistiliste andmete kogumisel alternatiivset meetodit, millega asendatakse arvelduspõhine aruandlus.

Ettepaneku eesmärk on minimeerida muudatuste mõju pädevatele asutustele, majandussubjektidele ja kodanikele. Liikmesriigid võivad kulude vähendamiseks kasutada olemasolevaid haldusstruktuure ja organeid. Arvelduspõhise maksebilansi aruandluse kohustuse kaotamine ning asendamine muu andmete kogumise meetodiga peaks oluliselt vähendama statistilise aruandluse kulusid asjaomastes liikmesriikides. Siseriiklike ja piiriüleste otsekorralduste tasude võrdsustamine ei tohiks suurendada sidusrühmade finants- või halduskoormust.

Õigusakti valik

Kavandatud õigusakt(id): määrus.

Muud meetmed ei oleks asjakohased järgmis(t)el põhjus(t)el.

Ettepaneku eesmärk on asendada praegu kehtiv määrus. Selleks et ühtlustada õigusnorme võimalikult suurel määral riiklike ülevõtmismeeetmeid võtmata, on asjakohane käesoleva ettepaneku puhul kasutada määrust.

4. MÕJU EELARVELE

Ettepanek ei mõjuta ühenduse eelarvet.

5. LISATEAVE

Lihtsustamine

Ettepanekuga nähakse ette õigusaktide ning eraisikute haldusmenetluse lihtsustamine.

Kavandatud määruse sõnastuse ühtlustamine direktiiviga 2007/64/EÜ peaks tagama õigusliku järjepidevuse ning suurendama selgust mõlema makseid käsitleva õigusakti vahel, seega lihtsustama õigusraamistikku.

Maksebilansi arveldustel põhineva aruandluse kohustuse kaotamisega kavandatakse 300–400 miljoni euro võrra aastas vähendada makseteenuste pakkujate halduskoormust nendes 12 liikmesriigis, keda käesolev ettepanek mõjutab. Vastavalt mõjuhindangus prognoositule ja nende liikmesriikide kogemuse alusel, kes on juba loobunud kõnealusest aruandlusmeetodist, on selge, et aruandluskulud vähenevad oluliselt pärast alternatiivsete meetodite kasutuselevõttu statistiliste andmete kogumisel. Vastavalt Euroopa Komisjoni hinnangutele ja võttes arvesse kõiki kohaldatava mudeli aluseks olevaid eeldusi, väheneksid statistilise aruandluse kulud 12 liikmesriigis 600–800 miljonilt eurolt 75–150 miljonile eurole aastas. Üksikute liikmesriikide tasandil võiksid aruandluskulud väheneda keskmiselt kolm kuni neli korda.

Kehtivate õigusaktide kehtetuks tunnistamine

Ettepaneku vastuvõtmisega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 2560/2001.

Läbivaatamis-/muutmis-/aegumisklausel

Ettepanek sisaldab läbivaatamisklauslit.

Euroopa Majanduspiirkond

Kavandatavas õigusaktis käsitletakse EMPga seotud küsimust, mistõttu peaks see laienema Euroopa Majanduspiirkonnale.

Ettepaneku üksikasjalik selgitus

Järgneva lühikese kokkuvõtte eesmärk on lihtsustada otsustusprotsessi, märkides

erinevused käesoleva ettepaneku ja kehtiva määruse 2560/2001 vahel. Mõistete muutmise tõttu muutub kõikide artiklite sõnastus. Nende sisu jääb siiski valdavalt samaks, erinevalt kolmest peamisest muudatusest, mis on märgitud allpool.

Artikkel 1 – sisu ja reguleerimisala – põhineb määruse 2560/2001 artiklil 1. Lisaks hõlmab see viidet määruse võimalikule kohaldamisele muude vääringute kui euro suhtes.

Artikkel 2 – mõisted – mõiste „välismaksed” reguleerimisala laiendatakse otsekorraldustele. Muud mõisted on kohandatud direktiivis 2007/64/EÜ kasutatud mõistetega.

Artikkel 3 – välismaksete tasud – määruse 2560/2001 artikkel 3 kohandatakse uute mõistetega. Makseteenuste pakkujad on otseselt kohustatud alati määratlema välismaksele vastava siseriikliku makse.

Artikkel 4 – maksete lihtsustamine – muudetakse määruse 2560/2001 artiklit 5, võttes arvesse käesoleva ettepaneku laiendatud reguleerimisala.

Artikkel 5 – maksebilansi aruandlus – asendatakse määruse 2560/2001 artikkel 6. Sellega kehtestatakse tähtaeg, mis ajaks liikmesriigid peavad kaotama maksebilansi arvelduspõhise aruandluse kohustuse.

Artiklid 6, 7 ja 8 – pädevad asutused, kaebuste esitamise kord ja kohtuvälised õiguskaitseorganid – on uued. Nendega kohustatakse liikmesriike looma pädevad asutused, kaebuste esitamise korra ja kohtuvälised õiguskaitseorganid, et tagada kooskõla määrusega. Samuti sisaldavad need artiklid nõuet esitada komisjonile teavet kõnealuste asutuste ja korra kohta.

Artikkel 9 – koostöö – on uus. Sellega nähakse ette pädevate asutuste ja kohtuväliste õiguskaitseorganite koostöö piiriüleste vaidluste lahendamisel.

Artikkel 10 – karistused – asendatakse määruse 2560/2001 artikkel 7. Samuti kehtestatakse selles nõue liikmesriikidele esitada komisjonile andmed karistuste kohta.

Artikkel 11 – kohaldamine muude vääringute kui euro suhtes – asendatakse määruse 2560/2001 artikli 9 teine osa. See hõlmab ka varasemate õiguste kaitse klauslit liikmesriikide suhtes, kes on juba kohaldanud määrust oma vääringu suhtes.

Artikkel 12 – läbivaatamisklausel – asendab sarnase klausli määruse 2560/2001 artiklis 8.

Artikkel 13 – kehtetuks tunnistamine – on uus. Sellega tunnistatakse kehtetuks määrus 2560/2001.

Artikkel 14 – jõustumine – asendab määruse 2560/2001 artikli 9 esimese osa.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS

välismaksete kohta ühenduses

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 95 lõiget 1,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut¹,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust²,

võttes arvesse Euroopa Keskpanga arvamust³,

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras⁴

ning arvestades järgmist:

- (1) Siseturu nõuetekohaseks toimimiseks ja selleks, et lihtsustada ühenduses piiriülest kaubandust, on oluline, et eurodes tehtavate välismaksete ja neile vastavate siseriiklike maksete tasud on võrdsed. See põhimõte on kehtestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. detsembri 2001. aasta määrusega (EÜ) nr 2560/2001 eurodes tehtavate välismaksete kohta,⁵ mida kohaldatakse eurodes ja Rootsi kroonides tehtavate välismaksete suhtes, mis ei ületa 50 000 eurot.
- (2) Komisjoni aruandes Euroopa Parlamendile ja nõukogule, milles käsitletakse määruse (EÜ) nr 2560/2001 (eurodes tehtavate välismaksete kohta) kohaldamist⁶ ning mis võeti vastu 11. veebruaril 2008, on kinnitatud, et määruse (EÜ) nr 2560/2001 kohaldamine on vähendanud eurodes tehtavate välismaksete tasusid liikmesriikide tasude tasemele ning see on julgustanud makseteenuste sektorit astuma vajalikke samme kogu ühendust hõlmava makseteenuste infrastruktuuri rajamiseks.
- (3) Aruandes analüüsiti määruse (EÜ) nr 2560/2001 rakendamisega seotud praktilisi probleeme. Selle tulemusena tehti mitmeid muudatusettepanekuid, et lahendada läbivaatamise käigus määratletud probleeme. Kõnealused probleemid hõlmavad makseteenuste siseturu häireid, mis on tingitud statistilise aruandluse kohustuste

¹ ELT C [...], [...], lk [...].

² ELT C [...], [...], lk [...].

³ ELT C [...], [...], lk [...].

⁴ ELT C [...], [...], lk [...].

⁵ EÜT L 344, 28.12.2001, lk 13.

⁶ KOM(2008) 64 (lõplik)

erinevustest; probleeme seoses määruse (EÜ) nr 2560/2001 rakendamisega, kuna puuduvad kindlaksmääratud pädevad asutused; selliste kohtuväliste õiguskaitseorganite puudumist, kes tegeleksid kõnealuse määrusega seotud vaidlustega, ning asjaolu, et määrust ei kohaldata otsekorralduste suhtes.

- (4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. novembri 2007. aasta direktiiviga 2007/64/EÜ makseteenuste kohta siseturul⁷ on loodud kaasaegne õiguslik alus kogu ühendust hõlmava makseteenuste ühtse turu loomisele. Selleks et tagada mõlema õigusakti õiguslik kooskõla, on soovitatav kohandada määruse (EÜ) nr 2560/2001 asjaomaseid sätteid, eelkõige mõisteid.
- (5) Määruses (EÜ) 2560/2001 käsitletakse krediidikorraldusega tehtavaid välismakseid ning elektroonilisi välismakseid. Samuti hõlmab see piiriüleseid tšেকে, aga seda üksnes läbipaistvuse eesmärgil. Kooskõlas direktiivi 2007/64/EÜ eesmärgiga muuta piiriülesed otsekorraldused võimalikuks, on soovitatav laiendada määruse reguleerimisala. Peamiselt või üksnes paberipõhiste makseviiside, nt tšekkide puhul ei ole veel soovitatav kohaldada ühtsete tasude põhimõtteid, kuna nende olemuse tõttu ei saa neid käsitleda sama tõhusalt kui elektroonilisi makseid.
- (6) Kuna makseteenuste turgude killustumist tuleks vältida, on asjakohane kohaldada võrdsete tasude põhimõtet. Seepärast tuleks määrata kindlaks igale välismakse kategooriale vastav siseriiklik makse, millel on välismaksega samad või väga sarnased omadused, eelkõige makse algatamise kanali, kiiruse ja automatiseerituse taseme valdkonnas.
- (7) Oluline on lihtsustada makseteenuse pakkujate jaoks välismaksete sooritamist. Selles suhtes tuleks edendada standardimist, eelkõige rahvusvahelise pangakontonumbri (IBAN) ja panga tunnuskoodi (BIC) kasutamist. Seepärast on asjakohane anda makseteenuste kasutajatele piisavalt teavet IBAN-numbri ja BIC-koodi kohta.
- (8) Maksebilansi statistilise aruandluse erinevad kohustused, mida kohaldatakse üksnes välismaksetehingute suhtes, takistavad makseteenuste integreeritud turu arengut eelkõige ühtse euromaksete piirkonna (SEPA) raames. SEPA silmas pidades on soovitatav järk-järgult kõrvaldada kõnealused arvelduspõhise aruandluse kohustused, võttes arvesse aega, mida on vaja liikmesriikides maksebilansi statistilise aruandluse kohandamiseks alternatiivsete andmekogumismeetoditega. Selleks et tagada järjepidev, õigeaegne ja tõhus maksebilansistatistika esitamine, tuleks tagada, et jätkuvalt võib koguda hõlpsasti kättesaadavaid andmeid maksete kohta, nt IBAN-number, BIC-kood ja tehingute arv või aluseks olevad summeeritud andmed maksete kohta vastavalt makseviisile, kui andmete kogumise protsess ei katkesta maksete automaatset käsitlemist ning on täielikult automatiseeritav.
- (9) Selleks et tagada käesoleva määruse vales kohaldamisest tingitud kahju hüvitamine, peaksid liikmesriigid kehtestama piisavad ja tõhusad kaebuste esitamise menetlused makseteenuse kasutaja ja makseteenuse pakkuja vaheliste vaidluste lahendamiseks. Samuti on oluline, et määratakse pädevad asutused ja kohtuvälised õiguskaitseorganid, kasutades selleks võimaluse korral olemasolevat korda.

⁷ ELT L 319, 5.12.2007, lk 1.

- (10) Oluline on tagada, et ühenduse pädevad asutused ja kohtuvälised õiguskaitseorganid teevad tihedalt koostööd, et lahendada käesoleva direktiiviga seotud piiriülesed vaidlused sujuvalt ja õigeaegselt.
- (11) Oluline on, et liikmesriigid sätestavad siseriiklikus õiguses tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad karistused juhuks, kui ei täideta käesoleva määruse sätteid.
- (12) Käesoleva määruse reguleerimisala laiendamine muudele vääringutele kui euro oleks selgelt kasulik, kuna määrust kohaldataks suurema arvu makseliikide suhtes. Seepärast tuleks kehtestada teatamise kord, et ka liikmesriigid, kus euro ei ole kasutusel, saaksid laiendada käesoleva määruse kohaldamist nende liikmesriigi vääringus tehtavatele välismaksetele. Liikmesriigid, kes juba kohaldavad kõnealust korda, ei pea sellest uuesti teatama.
- (13) Komisjon peaks esitama aruande IBAN-numbri ja BIC-koodi kasutamise kohta maksete lihtsustamiseks ühenduses. Samuti on asjakohane, et komisjon peaks esitama aruande käesoleva määruse kohaldamise kohta.
- (14) Õiguskindluse ja selguse huvides tuleks määrus (EÜ) nr 2560/2001 asendada.
- (15) Selleks et tagada käesoleva määruse ja direktiivi 2007/64/EÜ õiguslik kooskõla, eelkõige seoses makseteenuste tingimuste läbipaistvuse ja teabenõuetega ning seoses makseteenuste pakkumise ja kasutamisega seotud õiguste ja kohustustega, on asjakohane kohaldada käesolevat määrust alates 1. novembrist 2009.
- (16) Kuna võetavate meetmete eesmärgid ei ole piisaval määral saavutatavad liikmesriikide poolt ning on seega oma ulatuse ja mõju tõttu paremini saavutatavad ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus kõnealuste eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1
Sisu ja reguleerimisala

- 1. Käesolevas määruses sätestatakse eeskirjad ühenduses tehtavate välismaksete kohta tagamaks, et kõnealuste maksete eest võetavad tasud ja samas vääringus tehtavate siseriiklike maksete tasud on võrdsed.
- 2. Käesolevat määrust kohaldatakse kuni 50 000 euro suuruste välismaksete suhtes, mis on tehtud kas eurodes või artiklis 11 osutatud liikmesriikide vääringutes.
- 3. Käesolevat määrust ei kohaldata makseteenuse pakkuja vahel nende enda kulul tehtavate maksete suhtes.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- (1) „välismaksed” – elektroonilised maksetehingud, mis on algatatud maksja või saaja poolt või saaja kaudu ning sooritatakse makseteenuse pakkuja või selle filiaali vahendusel ühes liikmesriigis, tehes rahasumma saajale tema makseteenuse pakkuja või selle filiaali vahendusel kättesaadavaks teises liikmesriigis;
- (2) „makseviis” – makseteenuse kasutaja ja makseteenuse pakkuja vahel kokku lepitud isikustatud seade (seadmed) ja/või toimingute kogum, mida makseteenuse kasutaja kasutab maksetehingu algatamiseks;
- (3) „maksja” – füüsiline või juriidiline isik, kes on maksekonto haldaja ja kes teeb maksekorralduse antud maksekontolt makse tegemiseks või kui maksekontot ei ole, füüsiline või juriidiline isik, kes teeb maksekorralduse;
- (4) „saaja” – füüsiline või juriidiline isik, kes peaks olema maksetehinguga ülekantava raha saaja;
- (5) „makseteenuse pakkuja” – direktiivi 2007/64/EÜ artikli 1 lõikes 1 osutatud mis tahes kategooria ning kõnealuse direktiivi artiklis 26 osutatud juriidiline või füüsiline isik;
- (6) „makseteenuse kasutaja” – füüsiline või juriidiline isik, kes kasutab makseteenust maksja või saaja või mõlemana;
- (7) „maksetehing” – maksja või saaja algatatud raha sissemakse, ülekandmine või väljanõudmine, mis ei olene makse aluseks olevatest mis tahes kohustustest maksja ja saaja vahel;
- (8) „maksekorraldus” – makseteenuse pakkujale maksja või saaja antud juhised maksetehingu täitmiseks;
- (9) „tasud” – mis tahes tasu, mida makseteenuse pakkuja võtab makseteenuse kasutajalt ning mis on otseselt või kaudselt seotud maksetehinguga.

Artikkel 3

Välismaksete ja nende vastavate siseriiklike maksete tasud

1. Makseteenuse pakkuja võtab sama suurt tasu välismaksete eest ja neile vastavate sama väärtusega siseriiklike maksete eest selles liikmesriigis, kust välismakse pärineb.
2. Selleks et hinnata lõike 1 kohaldamise eesmärgil välismaksete tasude suurust, määratleb makseteenuse pakkuja välismaksele vastava siseriikliku makse.

Artikkel 4
Maksete automatiseerimise lihtsustamise meetmed

1. Makseteenuse pakkuja teatab vajaduse korral makseteenuse kasutajale tema rahvusvahelise pangakontonumbri (IBAN) ja panga tunnuskoodi (BIC).

Peale selle märgib makseteenuse pakkuja makseteenuse kasutaja konto väljavõttel või selle lisal tema IBAN-numbri ja BIC-koodi.
2. Sõltuvalt asjaomase maksetehingu liigist teatab maksja tema algatatud tehingute puhul nõudmise korral oma makseteenuste pakkujale saaja IBAN-numbri ja saaja makseteenuste pakkuja BIC-koodi.
3. Sõltuvalt asjaomase maksetehingu liigist teatab saaja tema algatatud tehingute puhul nõudmise korral oma makseteenuste pakkujale maksja IBAN-numbri ja maksja makseteenuste pakkuja BIC-koodi.
4. Sõltuvalt asjaomase maksetehingu liigist teatab tarnija, kes esitab ühenduses arveid kaupade ja teenuste eest ning võtab vastu käesoleva määrusega hõlmatud makseid, oma klientidele oma IBAN-numbri ja BIC-koodi.

Artikkel 5
Maksebilansi aruandluse kohustus

1. Liikmesriigid vabastavad hiljemalt 1. jaanuarist 2010 makseteenuste pakkujad siseriiklikust arveldustel põhinevast maksebilansi aruandluse kohustusest kuni 50 000 euro suuruste maksete puhul.
2. Liikmesriigid vabastavad hiljemalt 1. jaanuarist 2012 makseteenuste pakkujad siseriiklikust arveldustel põhinevast maksebilansi aruandluse kohustusest.
3. Ilma et see piiraks lõigete 1 ja 2 kohaldamist, võivad liikmesriigid jätkata agregeeritud andmete või muu kergesti kättesaadava teabe kogumist, eeldusel et kõnealune kogumine vastab järgmistele tingimustele:
 - (a) see ei mõjuta makseteenuse pakkuja poolset maksete automaatset töötlemist;
 - (b) makseteenuse pakkuja saab selle täielikult automatiseerida.

Artikkel 6
Pädevad asutused

1. Liikmesriigid määravad asutused, kes vastutavad käesoleva määruse sätete järgimise tagamise eest.

Nad teatavad komisjonile kõnealustest pädevatest asutustest kuue kuu jooksul pärast käesoleva määruse jõustumist. Nad teatavad komisjonile viivitamata kõigist kõnealuste asutustega seotud olulistest muutustest.

Artikkel 7
Kaebuse esitamise menetlus

1. Liikmesriigid kehtestavad sellised menetlused, mis võimaldavad makseteenuse kasutajatel ja teistel huvitatud isikutel esitada pädevatele asutustele kaebusi, mis tulenevad käesoleva määruse väidetavatest rikkumistest makseteenuse pakkuja poolt.
2. Kui see on asjakohane ning ilma, et see piiraks siseriiklikku õigust pöörduda kaebusega kohtu poole, tuleb pädeva asutuse vastusega kaebuse esitajat teavitada artikli 8 kohaselt kehtestatud kohtuväliste kaebuste esitamise ja kahju hüvitamise menetluste olemasolust.

Artikkel 8
Kohtuvälised kahju hüvitamise menetlused

1. Liikmesriigid kehtestavad piisavad ja tõhusad kohtuväliste kaebuste lahendamise ja kahju hüvitamise menetlused, et lahendada makseteenuse kasutajate ja makseteenuse pakkujate vahelisi vaidlusi, mis puudutavad käesolevast määrusest tulenevaid õigusi ja kohustusi, kasutades selleks vajaduse korral olemasolevaid asutusi.
2. Liikmesriigid teatavad komisjonile kõnealustest asutustest kuue kuu jooksul pärast käesoleva määruse jõustumist. Nad teatavad komisjonile viivitamata kõigist kõnealuste asutustega seotud olulistest muutustest.

Artikkel 9
Piiriülene koostöö

1. Artiklites 6 ja 8 osutatud eri liikmesriikide pädevad asutused ja kohtuvälised õiguskaitseorganid teevad piiriüleste vaidluste lahendamisel tihedalt koostööd.

Artikkel 10
Karistused

1. Liikmesriigid kehtestavad eeskirjad karistuste kohta, mida kohaldatakse käesoleva määruse rikkumise korral, ning võtavad kõik vajalikud meetmed nende kohaldamise tagamiseks. Sätestatud karistused on tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Liikmesriigid teavitavad komisjoni nimetatud sätetest mitte hiljem kui [...] [12 kuud pärast käesoleva määruse jõustumist] ning edaspidi viivitamata kõigist järgnevatest muudatustest, mis neid mõjutavad.

Artikkel 11
Kohaldamine muude vääringute kui euro suhtes

1. Need liikmesriigid, kus euro ei ole käibel, kuid kes soovivad laiendada käesoleva määruse kohaldamist oma vääringule, teatavad komisjonile oma otsusest. Kõnealune teatis avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*. Kohaldamisala laienemine jõustub 14 päeva pärast kõnealust avaldamist.

2. Liikmesriigid, kes käesoleva määruse jõustumise kuupäevaks on juba otsusest teatanud vastavalt määruse (EÜ) nr 2560/2001 artiklile 9, ei pea esitama käesoleva artikli lõikes 1 osutatud teatist.

Artikkel 12
Läbivaatamisklausel

1. Komisjon esitab hiljemalt 31. detsembriks 2012 Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Euroopa Keskpangale aruande IBAN-numbri ja BIC-koodi kasutamise kohta seoses maksete automatiseerimisega ning lisab aruandele asjakohased ettepanekud.
2. Komisjon esitab hiljemalt 31. detsembriks 2015 Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Euroopa Keskpangale aruande käesoleva määruse kohaldamise kohta ning lisab aruandele asjakohased ettepanekud.

Artikkel 13
Kehtetuks tunnistamine

Määrus (EÜ) nr 2560/2001 tunnistatakse kehtetuks.

Viiteid kehtetuks tunnistatud määrusele tõlgendatakse viidetena käesolevale määrusele.

Artikkel 14
Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Määrust kohaldatakse alates 1. novembrist 2009.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja